

نقد فرهنگ فمینیستی بر اساس فرهنگ اسلامی

تألیف

طاهره جوانمرد

منصور میرزائی

نشر پروهان

سرشناسه	جوینمرد، طهره، ۱۳۶۶ -
عنوان و نام پدیدآور	نقد فرهنگ فمینیستی بر اساس فرهنگ اسلامی/ تالیف طاهره جوینمرد، منصور میرزائی.
مشخصات نشر	تهران: پروهان، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	۲۱۱ ص.
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۸۱۲۹-۲۴-۶
وضعیت فهرست نویسی	فها
موضوع	فمینیسم -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع	Feminism -- Religious aspects -- Islam
موضوع	زبان مسلمانان -- نگرش‌ها
موضوع	Muslim women -- Attitudes
موضوع	فمینیسم -- نگرش‌ها
موضوع	Feminist theory
شناسه افزوده	میرزائی، منصور، ۱۳۶۶ -
رده بندی کنگره	۱۳۹۶ ۷۵۹۳۱۷۲//BPTT۰
رده بندی دیویی	۲۸۲۱/۳۹۷
شماره کتابشناسی ملی	۵۰۹۲۱۳۰

نقد فرهنگ فمینیستی بر اساس فرهنگ اسلامی

تالیف: منصور میرزائی - طاهره جوینمرد

ناشر: پروهان

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۷

قطع: وزیری

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۲۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۶۳۹-۳۴-۶

مرکز پخش:

تهران - ناصر خسرو - کوچه حاج نایب پاساژ مجیدی

انتشارات پروهان

تلفن: ۳۳۹۱۲۱۶۷

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۵	مقدمه:
۱۶	اهمیت موضوع زنان در دنیای امروز
۱۹	سابقه تاریخی و بررسی متون
۲۰	تقسیم مطالب
	فصل اول: اصول نظری نظام فرهنگی زن مسلمان
۲۵	صبغه‌ی متافیزیکی فرهنگ
۲۸	ابتدای فطری و عقلانی محتوای فرهنگ اسلامی:
۳۱	تجلی اصل عبودیت در مقابله حقیقت
۳۵	ایمان به کرامت ذاتی و هویت الهی-انسان (زن)
۳۹	قداست و هنرنمایی خاص زن در فرهنگ اسلامی
۴۳	اصل ارتباط هویت خانواده با مفهوم زن
۴۶	اصل مکمل بودن شخصیت زن و مرد در نگرش یحیی
۵۰	حاکمیت اصل تقوی به عنوان بنیاد تمام ارزش‌های انسانی
۵۴	ارتباط مقام زن با نظام اجتماعی ایدئال، پاک و بالنده
۵۸	اصل ارزش عملی کارکرد انسان در نگاه دینی
۶۱	خلاصه فصل
	فصل دوم: مبانی فرهنگی جریان فمینیسم
۶۷	نگرش اومانیستی:
۷۰	اصل آزادی مطلق انسان
۷۳	اصل فردیت و بریدگی از جامعه

تشابه حقوقی زن و مرد	۷۶
اصل استقلال شخصیت و نظام اقتصادی زن در مقابل مرد	۷۹
اصل فروپاشی خانواده و آزادی زن	۸۳
اصل مبارزه با نظام وحیانی و تأسیس الهیات فمینیستی	۸۶
اصل بهره‌کشی اقتصادی و ابتذال جنسی زن تحت عنوان استقلال اقتصادی	۹۰
اصل رقابت زنان با مردان برای به دست آوردن نظام حقوقی یکسان	۹۳
پذیرش سکودرسم و لیبرالیسم به عنوان مبانی اعتقادی	۹۸

فصل سوم: چالش‌ها و بحران فرهنگی فمینیسم در عرصه نظر

خلاصه فصل:	۱۰۳
فصل سوم: چالش‌ها و بحران	۱۰۵
فرهنگی فمینیسم در عرصه‌ی نظر	۱۰۵
احساس بی‌هویتی به خاطر نفی حقیقت ارزش‌های مطلق	۱۰۷
عدم امنیت و سلامت روان به خاطر مبارزه با ارزش‌های ذاتی	۱۱۰
فروپاشی کانون خانواده و اخلاق عمومی به علت نفی نقش کلیدی زن	۱۱۳
بسط ابتذال و ناامنی اجتماعی به خاطر احساس آزادی ناسود	۱۱۶
ایجاد شکاف مطلق بین زن و مرد به خاطر احساس تقابل منصفیت	۱۱۹
نفی فرهنگ و معنویت متافیزیکی ادیان الهی به جرم ایجاد محدودیت برای زن	
فمینیستی	۱۲۲
بحران کارکردهای اجتماعی به خاطر نفی تمام موازین شرعی، حقوق اجتماعی و	
خطوط قرمز زندگی	۱۲۶
تخریب حیات عقلانی و زندگی در گرداب احساسات و اضطراب	۱۲۹
رشد آسیب‌های اجتماعی ناشی از مسخ هویت	۱۳۱
خلاصه فصل:	۱۳۵

فصل چهارم: معیارهای نقد تطبیقی فرهنگ فمینیستی و اسلامی

۱۴۱	 مفهوم زن در نگاه اسلام و فمینیسم
۱۴۶	 شعور، شور و بالتدگی زن مسلمان و زن مدرن
۱۵۰	 میزان آرامش روانی زن مسلمان و زن فمینیستی
۱۵۵	 جایگاه اجتماعی زن دین محور و زن دین ستیز
۱۶۰	 عمق کارکرد اجتماعی و عملی فرهنگ دینی و فرهنگ مدرن
۱۶۵	 تحکیم بنیان خانواده در نظام ارزشی دین و نظام سکولار فمینیستی
۱۷۰	 امنیت اجتماعی حاصل از نقش زن در فرهنگ دینی و فرهنگ فمینیستی
	 خلافت، ترافیرینی و نقش معنوی زن در سازندگی اخلاقی در نگاه اسلامی و فمینیستی
۱۷۶	 اصل حیات بالنده مبارزه و ایثار در نگرش دینی و فمینیستی
۱۸۱	 نقش زن در زایش فرهنگ و پایان تاریخ در نظام اسلامی و فمینیستی
۱۸۵	 مفهوم وحدت فرهنگی در نظام دینی و اضمحلال فرهنگ در نظام فمینیستی
۱۸۹	 معیارهای نقد تطبیقی دو نظام فمینیسم و فرهنگ اسلامی زن معاصر
۱۹۴	 بحران‌های موجود و فراروی تهدید کننده فرهنگ فمینیستی
۱۹۷	 ویژگی‌های ترویج و گسترش علمی میانی نظری فرهنگ اسلامی
۱۹۸	 تثبیت هویت فرهنگی زن مسلمان در عرصه‌ی جهان
۱۹۹	 خلاصه فصل
۲۰۰	 منابع و مآخذ:
۲۰۳	

به نام خدا

پیشگفتار

هر جامعه‌ای دارای یک سری مبانی و اصول اخلاقی، اجتماعی، خانوادگی، اقتصادی و... می‌باشد که مجموعه‌ی این اصول، فرهنگ جامعه را تشکیل می‌دهند. دین مقدس اسلام و مکتب غریبی نیست که هر دو دارای مبانی فرهنگی و بنیان‌هایی هستند که شناخت دقیق و آگاهانه‌ی این مبانی، باعث کنترل و تعیین جهت فرهنگی می‌شود. در هر دو حوزه (اسلامی-فمینیسم) بار است که مبانی کاملاً شناخته شوند؛ زیرا در فرهنگی که مبانی آن گنگ و ناشناخته باشند نمی‌توان مسیر و جهت فرهنگ را کنترل کرد. لذا از آنجاکه در هر جامعه‌ای حرف اول را فرهنگ از جامعه و در هر فرهنگی حرف اول را مبانی آن فرهنگ می‌زند، بررسی منشأ و مبادی تولد فرهنگ در دو عرصه‌ی زن مسلمان و زن مدرن باعث کنترل فرهنگ در هر دو حوزه می‌شود. همچنین ضعف مبانی، باعث ابتدال فرهنگ و تقویت مبانی باعث بالندگی و شکوفایی فرهنگ می‌شود.

فرهنگ در هر جامعه‌ای نیاز به صیانت، پاسداری و حفاظت دارد. فرهنگ زن مسلمان فرهنگی بسیار غنی و بالنده است و باید از مبانی آرمانی و الهی آن پاسداری کرد. حال این سؤال مطرح می‌شود که آیا مبانی و اصول فرهنگ فمینیسمی می‌توانند اصول، مبانی و بنیان‌های آرمانی فرهنگ اسلامی را دچار تزلزل نموده و عملاً باعث مسخ هویت فرهنگ اسلامی شوند؟ امروزه به موازات تحولات گسترده‌ای که در اوضاع اجتماعی زنان در جوامع بشری پدید آمده است، شاهد گسترش فزاینده‌ی مباحث نظری و تجربی گوناگون به نام مطالعات زنان هستیم. یکی از نهادهایی که تمام همت خود را بذل تبیین نظری موضوعات مربوط به زنان نموده «نهضت دفاع از حقوق زنان» یا «جنبش فمینیسم» است. از آنجاکه بیشتر صاحب‌نظران این جنبش، از چشم‌اندازهای فکری غیردینی و گاه ضد دینی به مسائل و مشکلات زنان نگریسته‌اند، بروز تضادهایی بین آرای فمینیستی و دیدگاه‌های دینی، امری دور از انتظار نیست.

تنها راه کنترل فرهنگ و مبانی فرهنگی، بصیرت و روشنگری و شناساندن اهداف مختلف آن فرهنگ در جامعه می‌باشد. بنیان این پژوهش، بر اساس این بوده که ما یک ساختار علمی از دو فرهنگ اسلامی و فمینیستی ارائه دهیم، ارائه‌ی تصویری روشن و آگاه‌کننده از نقش و تأثیر فرهنگ فمینیستی در جامعه‌ی اسلامی و همچنین ارائه‌ی یک الگو از فرهنگ بالنده و آرمانی اسلام.

در طول تاریخ، مطرفین و شیطان‌صفتان از نادانی‌ها و ضعف‌های افراد و جوامع، سوءاستفاده‌های زیادی نموده و آن‌ها را وسیله‌ای برای رسیدن به خودکامگی‌ها و اغراض شوم خویش قرار می‌داده‌اند؛ امروزه نیز با حربه‌های مختلف و مدرن تحت عنوان‌های ظاهرپسند و شعارهای فریبنده چنین می‌کنند؛ از همین رو همیشه درصددند تا انسان‌ها و جوامع در مسائل اصولی و حقایق مانند خودشناسی، دین، هدف زندگی، عوامل خوشبختی و بدبختی، سعادت، شرافت و ... آلودگی نیابند. آن‌ها با شیوه‌های گوناگون ضد انسانی به‌ویژه القای شبهات دینی، رواج فساد و بی‌بندری، از یک‌سو، افراد، مخصوصاً جوانان را از دین مقدس اسلام که همان دین فطرت و این دینی است دور نگاه می‌دارند و از سوی دیگر، اخلاق و صفات آن‌ها را فاسد و روح شرافت‌شناسانه، جوانمردی و بلندهمتی را از آن‌ها می‌گیرند و در مقابل، علاقه به عیاشی و شهوات را جایگزین حق‌طلبی و ظلم‌ستیزی می‌کنند. حتی امروزه به‌تبع از ابلیس و سوءاستفاده از حس کمال‌جویی انسان، امور انحرافی همچون بی‌حجابی و بدحجابی را سرپوشی از مفاهیم سانی، مقدس و شیک گذاشته و به نام تمدن، آزادی، پیشرفت، تکامل و ... به افکار و اندیشه‌های جامعه ترویج می‌کنند و مسائل دینی، انسانی و ارزشی و پای بندی به آن‌ها را ارتجاع، کهنه‌پرستی و اسیر آن جلوه داده و بدین ترتیب چهره‌ی زیبای آیین الهی را زشت نشان می‌دهند. اما این‌ها به نفعی است که از دهان برمی‌خیزد نه از قلب و اندیشه. چنین سخنانی نه با فطرت سازگار است و نه با عقل و دلیل همراه. آنان هدفی جز خاموش کردن نور خداوند در دل‌ها ندارند، ولی خدا نورش را کامل خواهد کرد هر چند کافران ناخشنود باشند.

بی‌تردید اگر جنبشی چون فمینیسم در بوته‌ی نقد و آسیب‌شناسی قرار گیرد و به آثار و عوارض منفی آن، بینشی عمیق ایجاد گردد، جوامعی مانند مردم مشرق زمین که دارای فرهنگ‌هایی اصیل و کهن هستند، هیچ‌گاه همای خوشبختی خود را در آن جست‌وجو نمی‌کنند.

در این کتاب، بر اینیم که با نقد بنیان‌های فرهنگی فمینیسم، ارزش‌های فرهنگی زن مسلمان را اثبات و فمینیسم را به عنوان یک نهضت مردود، رد نموده و خطر تأثیر فرهنگ غلط فمینیستی در مسخ هویت فرهنگ اسلامی را گوشزد و هشدار دهیم.

امید است که زنان و دختران جامعه‌ی ما، با دارا بودن گنجینه‌های عظیم دینی و ملی، بیش از گذشته به خود آیند و با درک عمیق پیام‌های آزادی‌بخش اسلام، منادی راستین زنان از اسارت‌ها و بازگشت به خویش‌شناسی‌شان باشند. قطعاً در نگارش این کتاب کاستی‌هایی وجود دارد که امید است در گام‌های بعدی مرتفع گردند به نحوی که جامعیت و شمول آن به اشد قوت برسد.

در پایان، از انتشارات پروهان جهت چاپ این کتاب کمال تشکر و قدردانی را دارم.

طاهره جوانمرد - منصور میرزایی

MIRZAEI.MANSOUR@GMAIL.COM

پاییز ۱۳۹۶